

Jana Kulháňková: Healing Aboriginal Women. Emerging and Changing
Culture of Indigenous Australians.

V předložené diplomové práci se autorka detailně zabývá otázkami spojenými s obnovou významného podílu žen na vytváření systému hodnot v průběhu výchovy dětí v současné společnosti Australců. Tím by se mělo, jak z autorčiny práce vyplývá, dosáhnout stavu, ve kterém budou členové nativní společnosti schopni žít spolu s majoritní australskou společností v souladu, aniž by museli opustit znalosti a zkušenosti desítek generací svých předků. Zabývá se i situací, kdy představitelé bílé Austrálie se snažili potlačit původní domácí tradice Australců: rodinám odebírali děti, které pak procházely výchovou zcela odtrženou od domácích kořenů. Tento pokus již naštěstí patří minulosti, aniž by přinesl žádané výsledky. Naopak to zvětšilo nedůvěru existující mezi Australci a Australany. To na jedné straně. Na straně druhé se však nit tradice původní kultury u Australců zcela zpřetrhat nepodařilo, jak alespoň ukazují práce domorodých umělců z různých částí kontinentu, neboť ti i navzdory uvedené snaze prakticky neustále ve své tvorbě čerpají z jakoby nevysychajících pramenů mytologie a vnímání světa svých předků.

Paradoxně se nesplnila úloha rezervací pro domorodce, které v průběhu let 1930 - 1970 existovaly proto, aby úřadům napomohly nerušeně ovlivňovat výchovu Australců, přičemž území těchto rezervací bylo v majetku australských států či federální vlády. Uvnitř rezervací však mohly domorodé komunity žít, aniž by byly vystaveny enormnímu rušivému vlivu bílé společnosti.

V tradiční společnosti Australců byla celkem výrazně vymezena role působení mužů a role žen. Zatímco muži se starali o vztahy s vnějším světem, úlohou žen byla péče o vnitřní stabilitu, zdraví a rozvoj duševních sil. Právě shaha o návrat k takovému obrazu lze

sledovat v činnosti organizace Kummara, kterou se autorka ve své práci zabývá. Z textu je patrné, že domorodé ženy si stále uvědomují význam, jaký v tradiční kultuře měly. Skutečnost, že činnost Kummary vedou vzdělané ženy, může být zárukou přijímání vhodných podnětů bez ohledu na to, odkud přicházejí. Stejně důležité je i zjištění, že tomuto sociálnímu procesu je nakloněna vláda a činnost Kummary - a patrně i dalších více či méně podobných organizací, jež v Austrálii dnes existují - podporuje. Bylo by zajímavé zjistit, kde všude v Austrálii obdobné organizace existují, do jaké míry kooperují, zda mezi jejich činnostmi jsou nějaké patrné rozdíly a v jakém směru. Chápu, že autorka v důsledku velmi omezeného časového rámce nemohla tuto otázku sledovat. Zdá se však, že vlády australských států jsou podobně zaměřeným snahám domorodců příznivě nakloněny - svědčí o tom např. to, že v průběhu druhé poloviny 80. let se do vlastnictví či alespoň do správy nativních komunit dostala území kultovního významu. To naznačuje, že se v Austrálii změnila atmosféra ve vztazích mezi oficiálními místy a komunitami původních Australců.

K činnosti Kummary by mne zajímaly právě otázky vztahů mezi prostými Australany a Australci. Jak se prostí bílí Australané dívají na činnost Kummary a její přítomnost v Brisbane? Necítí např. církve jisté ohrožení ze strany Kummary právě proto, že by se dorůstající mládež měla důkladněji seznámat s vlastní mytologií a tradičním náboženstvím? Jaký je vztah pedagogů k revitalizaci australské domorodé kultury, nevnímají to jako určitou konkurenci?

Domnívám se, že najít odpovědi na tyto otázky patrně umožní další výzkum. Pro tuto chvíli ^{autorku} jí přeji, aby se jí takové možnost

naskytla v době co nejkratší.

Doporučuji označit předloženou práci za výbornou a ocenit ji 39 body. Splňuje totiž všechny potřebné předpoklady - rozsah, způsob zpracování, přehlednost a vlastní výzkum.

11.6.2007

U. Novotný
MgrSt. Novotný